

Vis Nätverk i Matematik – hänt sen sist

Den 13:e februari anordnad vi inom ViS nätverk i matematik en workshop i samband med *ViS vuxenkonferens i Linköping*. Syftet med workshopen, som lockade till sig både lärare och skolledare, var att presentera och diskutera våra tankar kring vårt nätverk och vad vi genom det vill uppnå. Diskussionerna gav oss en tydlig bild av att våra deltagare delade vår uppfattning kring vad vi inom nätverket bör fokusera på, både i inledningsskedet och längre fram.

Två konferenser i september 2013 med fokus mot vuxenutbildare i matematik

Redan i årets första nummer av *Vis* tidskriftinformerades det om att nätverket planerar två endagskonferenser till hösten med temat ”språkets betydelse i matematikundervisningen” samt att konferenserna kommer att rikta sig mot vuxenutbildare i matematik. En inriktning mot denna målgrupp behövs då det är vad som vi saknar idag. Vi behöver få en fördjupad förståelse för våra vuxenspecifika förutsättningar och hur vi på bästa sätt kan bemöta dem. Under workshopen diskuterades de stora problem, som vi idag ser, gällande resultaten för vuxna som studerar matematik. Det konstaterades att problemen är internationella och på inget sätt unika för Sverige. Orsaker diskuterades, som att många arbetar vid sidan om sina studier. Vi kom även in på att en stor andel vuxna som studerar matematik känner en stark frustration som många gånger beror på misslyckanden i bagaget. Att se på vuxnas studier som frivilliga studier blir ofta till en falsk föreställning då avklarade studier på gymnasienivå är en förutsättning för vidare studier och många gånger även för ett jobb. Att få lyckas med sina studier i matematik är inte sällan en viktig faktor för vuxnas mående. Av tradition finns det nämligen en stark koppling mellan att lyckas i ämnet och det egna självförtroendet. Diskussionerna kom in på hur ämnet kan avdramatiseras, för bland annat de elever som har flera misslyckanden i bagaget. Det föreslogs att ett tydligare historiskt perspektiv kanske kan göra studierna roligare och visa på att den matematik som vi uppfattar som självklar idag har inte alltid varit det. Samtalen fördes vidare in på att vi inom vuxenutbildningen ofta har långa pass som kan vara ineffektiva för elever med misslyckande i bagaget, speciellt om dessa beror på vissa bokstavsdiagnoser.

Därefter gled samtalen vidare mot vuxenutbildares behov av att möta forskare samt hur det måste tillgodoses genom ekonomiska resurser. Lärare måste få förkovra sig utan att jobba full tid vid sidan om. Hans Melén, som är sammankallande för nätverket, berättade om ett tidigare projekt där vuxenutbildare fick samarbeta med en forskare. Bara en (1) lärare tilläts delta! Under workshopen diskuterades det även hur vi inom vuxenutbildningen har färre undervisningstimmar för våra kurser och det finns stora olikheter mellan kommuner gällande förutsättningar med undervisningstimmar, orienteringskurser och specifikt stöd. Rent allmänt har vi inom vuxenutbildningen alltför ofta otillräckliga eller obefintliga resurser för att erbjuda orienteringskurser, tillräckligt med undervisningstimmar och specifikt stöd. Det är även ett problem inom många kommuner att elever som har godkänt från MaB inte tillåts att delta i en kurs på nivån Ma2. Kurser är heller inte individanpassade efter elevers förutsättningar och behov, vilket de bör enligt vuxenförordningen. En deltagare berättade om hur de inom hans kommun fått stöd från arbetsförmedlingen genom tillgång till extern hjälp från en arbetslös lärare i matematik. Detta kan ge tillfälliga lättnader! Distansutbildningar i matematik, ansåg flera, ge så katastrofala resultat så att de borde läggas ner. Dock har de nog kommit för att stanna och hur ska vi förhålla oss till det?

Även mindre goda förutsättningar kan förbättras genom goda idéer och bättre metoder även om ett syfte med nätverket självfallet är att belysa och motivera för behovet av bättre förutsättningar. Vad vi redan nu kan göra, med de förutsättningar som vi har, föreslog en

deltagare, är att bli bättre på att kartlägga förkunskaper med exempelvis tester. **Vägledningen för våra elever behöver förtydligas med pedagogiska rekommendationer, i samverkan med ämneslärare**, så att de sökande får en realistisk bild av vad de ger sig in på. Att ovanstående är markerat med tjocka bokstäver beror på att vi, under vår workshop, kom fram till att det är nog något av det vi i första hand bör fokusera på. Ett självskattningsmedel, kanske webbaserat, borde även kunna vara till nytta för vissa sökande.

ViS nybildade nätverk i matematik. Även publicerad i tidningen KOM nr 1, mars 2013.

Under september 2012 träffades vi för första gången i vår nybildade arbetsgrupp som har till syfte att utveckla ett nätverk för matematikutbildning inom vuxenutbildningen. Arbetsgruppen, som består av elva vuxenutbildare i matematik från Lund i söder till Skellefteå i norr samt för arbetsgruppen sammankallande Hans Melén, hade sin första träff vid Åsö vuxengymnasium i Stockholm där Hans Melén är verksam som biträdande rektor. Redan under det första mötetets första timmar, då vi turades om att presentera oss själva, blev vi medvetna om våra egna behov av nätverket. Var och en av oss hade flera all dagliga till mer komplexa upplevelser från de egna arbetsplatserna som behövde diskuteras. Var och en av oss behövde ta del av varandras erfarenheter. Bland annat så väckte hösten, med sina nya kursplaner och sin nya vuxenförordning, många tankar och funderingar. Hur många timmar har ni i era kurser? Hur bemöter ni elever med specifika svårigheter enligt vuxenförordningens intentioner? Har ni översiktskurser? Har ni funnit litteratur för de nya kurserna som passar för vuxenstudier? Hur går det med den förgymnasiala kursen och hur fungerar denna kurs med tanke på de språksvårigheter som så många av dess deltagare har? Har ni distans eller flexibel undervisning och hur fungerar det hos er? Vi blev medvetna om vilka omfattande skillnader det finns mellan olika lärosäten gällande bland annat antal undervisningstimmar per schemabunden kurs, organiserandet av översiktskurser och möjligheter till specifikt stöd. Med alla dessa diskussioner i bagaget blev det inte svårt för oss att enas kring den första beskrivningen av syftet med nätverket.

Syftet med nätverket är att:

- skapa ett forum, även digitalt, för kontakt och diskussion mellan vuxenutbildare i matematik,
- lyfta fram specifika frågor som rör vuxenundervisningen inom matematikutbildningen,
- stärka vuxenutbildare yrkesidentitet,
- sprida goda exempel och idéer,
- organisera återkommande seminarier

Vid vårt andra möte, som ägde rum vid NCM i Göteborg i januari år deltog även Lars Gustafsson som jobbar med vuxenspecifika frågor vid NCM. Eniga om att vi delar gemensamma utmaningar gällande den förgymnasiala kursen blev vi på det klara med vad vi vill börja med att fokusera på. Låt oss börja med språkets betydelse i matematikundervisningen! Tydliga svårigheter, som studerande på den grundläggande utbildningen många gånger delar, handlar ju om detta. I skolverkets rapport "*Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå*" som utkom förra året lyfts också denna problematik.

Där beskrivs att det idag är ca nio elever av tio som studerar på grundläggande nivå som är utlandsfödda. Detta kan jämföras med ca sex av tio under mitten av 1990-talet. Därför befinner vi oss inom arbetsgruppen just nu i planeringsstadiet för två seminarier. Dessa kommer att genomföras under hösten 2013 kring temat "*Språkets betydelse*". Vid dessa seminarier önskar vi, med inbjudna föreläsare och workshops, att ge djupare kunskaper inom detta specifika område. Utöver det så hoppas vi att så många som möjligt tar tillfället i akt för att under trevliga former knyta kontakter med andra vuxenutbildare. Seminarierna riktar sig inte bara till vuxenutbildare i matematik utan även till SFI-lärare, skolledare, lärarutbildare samt självfallet även andra som är intresserade och har nytta av det inom sitt jobb. Med återkommande seminarier och genom andra mötesplatser vill vi att samtliga vuxenutbildare i matematik ska känna att de har kollegor även långt bortom den egna kommungränsen att dela erfarenheter och utbyta idéer med.

För arbetsgruppen
genom Linda Jarlskog (Komvux, Lund) och Hans Melén (Åsö vuxengymnasium, Stockholm)